

[Aage Fogh.]

være noget i retning af en uanstændighed, at et udvalg, der sorterer under landbrugsministeren, tillader sig overfor folketingsudvalget, der har fået til bestemt opgave at undersøge alle de forhold, der står i forbindelse med eksporten, at vente en måned med at svare, skønt det ved, at loven udløber dagen efter. Jeg finder anledning til at fremhæve det svar, der er givet, idet jeg igen understreger, at det er et landbrugsministerielt udvalg, der har afgivet svaret. Jeg har fået det i dag til morgen, og det har derfor ikke været til behandling i udvalget; det har heller ikke kunnet komme med i beretningen, men jeg synes, det bør stå i rigsdagstidende, så at man ud i fremtiden kan se, hvilket svar der kan afgives fra et sådant udvalg. Jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et kort citat. Svaret lyder:

„Med skrivelse af 3. d. m. . . . har ministeriet fremsendt afskrift af en fra folketingets udvalg angående forslag til lov om udførsel af landbrugsprodukter modtaget skrivelse af 2. d. m. samt af de deri nævnte henvendelser af 31. januar og 1. februar d. å. fra henholdsvis herr civilingeniør Søren Friis og foreningen „Danmarks privatmejerier“, idet osteeksportudvalget er anmodet om at fremkomme med en udtalelse. Samtidig meddeles, at folketingsudvalget har anmodet landbrugsministeren om at foranledige, at smør- og osteeksportudvalget samt herr civilingeniør Søren Friis kommer tilstede ved en forhandling med folketingsudvalget.

Med henvisning hertil skal man for det første udtale sin forbavelse over, at udvalgets redegørelse af 5. f. m. til landbrugsministeriet til de spørgsmål, som folketingsudvalget har stillet landbrugsministeren med skrivelse af 2. december 1949, er blevet forelagt en repræsentant for en enkelt privat virksomhed til nærmere kritik. Det må være indlysende, at en bedømmelse fra den side, som i forvejen har sat sig som mål at frigøre sig fra de af osteeksportudvalget fastsatte bestemmelser med hensyn til osteeksporten, vil være præget af et ønske om varetagelse af egne private interesser.“

Tænke sig engang: en osteeksportør, der er virkelig optaget af at varetage sine egne private interesser! Det, det drejede sig om, var netop, at man pålagde denne osteeksportør, som havde fundet et marked i Amerika, hvor han kunne afsætte dansk ost og få dollars hjem, altså hård valuta,

afgifter af en sådan højde, at han med større fordel kunne sælge sin ost i København end eksportere den til Amerika. Og når så udvalget spørger mejerierne, får man et svar, der lader skinne igennem, at en sådan mand, der har private interesser, kan man ikke være bekendt at tage med i sagens behandling.

Jeg vil gerne protestere herimod. Det, der var udvalgets opgave, var jo netop at søge oplyst, om disse landbrugsministerielle udvalg havde begået urigtigheder overfor de enkelte eksportører, om de gennem deres virksomhed havde hindret, at der var blevet tilført landet valuta, som vi i høj grad havde brug for. Jeg fortsætter citatet:

„I udvalgets redegørelse af 5. f. m. har man givet en indgående besvarelse af de af det pågældende folketingsudvalg stillede spørgsmål. Såfremt der måtte være ting i nævnte redegørelse, folketingsudvalget ønsker nærmere uddybet, eller folketingsudvalget ønsker klarhed over udvalgets stilling til andre principielle spørgsmål, som har interesse i relation til loven om udførsel af landbrugsprodukter, er man naturligvis villig til at supplere redegørelsen med oplysninger herom; men man er af den absolutte opfattelse, at man ikke under en behandling om forslag til lov om udførsel af landbrugsprodukter kan indlade sig på nærmere at kommentere de af hr. civilingeniør Friis fremførte bemærkninger, selvom adskillige ting godt kunne give anledning dertil.“

Det er altså landbrugsministeriets smør- og osteeksportudvalg, der svarer landbrugsministeriet og rigsdagen på denne måde: vi er selvfølgelig villige, hvis man endelig vil have det, men at diskutere har altså ikke passet de herrer. Jeg synes, at man deraf vil forstå, at den opgave, udvalget har fået, at bringe klarhed over hele det problem, der ligger her, er overmåde svær, og jeg synes også, at dette svar i høj grad tyder på, at det er rigtigt, hvad der på en stilfærdig måde er sagt i udvalget af de folk, der af os blev spurgt om, hvordan privateksportørerne var blevet behandlet af landbrugsministeriet, nemlig at de var blevet behandlet med overmåde velvilje, men at man havde det indtryk, at ministeriet var blevet en underafdeling af kontoret i Aarhus. Denne skrivelse fra andelsmejeriernes kontor i Aarhus i dag til folketingets udvalg er i højeste grad, synes jeg, et bevis for, at det føler sig, som om landbrugsministeriet var en underafdeling af dette kontor og ikke omvendt. Derfor er